

Sv. Tomáš Akvinský

Plinio de Oliveira

7. marca 2021 ✝ Svätec týždňa

Životopisné údaje:

„Svätý Tomáš mal všetky mravné cnosti vo veľmi vysokej miere a boli v jeho duši tak úzko spojené, že tvorili jeden celok v láske, v Božej láske, ktorá,

ako sám hovorí, „formuje uskutočňovanie všetkých ostatných cností“. Ak sa však snažíme nájsť konkrétne a špecifické charakteristiky jeho svätosti, tak ako prvá čnosť, ktorá svätému Tomášovi dodáva podobnosť s anjelskými bytosťami sa ukazuje cudnosť, ktorú si zachoval nepoškvrnenú aj v tiesni a najnaliehavejšom nebezpečenstve. Z tohto dôvodu bol považovaný za hodného prijať od anjela mystický pás – pás čistoty...“

„Najvýraznejším znakom svätosti Svätého Tomáša je však to, čo svätý Pavol popisuje ako „slovo múdrosti“ (sermo sapientia) a spojenie dvoch foriem múdrosti – získanej a vliatej – s ktorou nič nesúzvučí lepšie ako pokora, oddanosť modlitbe a láska k Bohu.“

*„Táto pokora bola základ, na ktorom stáli ďalšie Tomášove cnosti. To je zrejmé každému, kto pomyslí na to, ako pokorne poslúchal svojho laického brata počas ich spoločného života. Nemenej zrejmé je to každému, kto číta Tomášove knihy, v ktorých vzdáva cirkevným otcom mimoriadnu úctu. Ako poznamenal Lev XIII.: **„Zdá sa, že vďaka svojej obrovskej úcte k učiteľom staroveku nejakým spôsobom zdedil múdrosť ich všetkých.“***

„Ale najskvostnejšia ilustrácia jeho pokory je v tom, že schopnosti svojho božského intelektu neinvestoval do získavania slávy pre seba samého, ale do svojho pokroku v pravde. Väčšina filozofov spravidla túži po tom, aby si získali reputáciu a meno, ale svätý Tomáš sa pri vyučovaní svojej filozofie usiloval seba úplne potlačiť, aby svetlo nebeskej pravdy mohlo žiariť svojou vlastnou žiarou.“

Komentár profesora Plinia:

V tomto výbere je niekoľko zaujímavých bodov. Najprv sa pozrime na čistotu. Keď sa pápež Pius XI. zmienil o kríze, ktorou Svätý Tomáš prešiel, narážal na jednu konkrétnu epizódu.

Svätý Tomáš chcel byť dominikánom, ale jeho otec, šľachtic z južného Talianska, sa postavil proti jeho rozhodnutiu. Syna kázal uväzniť vo veži, aby skúsil, či by izolácia mladíka od všetkých ostatných nepomohla zmeniť jeho presvedčenie. Tomáš však svoje povolanie neopustil, využil samotu na modlitby a štúdium.

Keď to otec zistil, urobil ďalšiu zlú vec. Najal pobehticu, aby navštívila svätého Tomáša, a zviedla ho k hriechu proti čistote. Bol chladný deň, v krbe v miestnosti, kde bol zamknutý svätý Tomáš, blčal oheň. Keď sa žena priblížila, aby ho pokúšala, Tomáš vytiahol z ohňa horiaci konár a vyhrážal sa, že ju popáli, ak sa priblíži. V panike utiekla.

Keď takto zvíťazil nad pokušením k nečistote, navštívil ho anjel, ktorý ho odmenil akýmsi mystickým opaskom, to znamená neviditeľnou ochranou pred pokušeniami nečistoty. A tak sa tento veľký anjel, svätý Tomáš Akvinský, stal odolný proti pokušeniam tela, ktoré by mohli narušiť pokrok jeho myslenia a poškodiť jeho štúdium a veľké dielo, ktoré vykonal pre Katolícku Cirkev.

Druhá vec je jeho poslušnosť. Je pozoruhodné, že svätý Tomáš mal na príkaz svojich predstavených vždy pri sebe laického brata, ktorého poslúchal. Táto osoba bola intelektuálne neporovnateľne nižšia ako svätý Tomáš, napriek tomu však mala nad svätcom autoritu, ktorú vymáhala pod sľubom poslušnosti. A svätý Tomáš ho poslúchal. Je obdivuhodné, že človek so svätosťou a úrovňou svätého Tomáša sa krotí a podriaďoval sa jarmu od človeka, ktorý bol o toľko menej učený a pravdepodobne aj oveľa menej svätý ako on sám. To vysvetľuje to, čo spomenul pápež Pius XI., keď povedal, že pokora je základom cností praktizovaných svätým Tomášom.

Po tretie, encyklika tiež celkom výstižne opísala, ako sa svätý Tomáš vo svojom učení zmariť. Je úžasné sledovať, ako ten človek vo svojich spisoch dokonale absentuje. Akoby to bolo filozofické a teologické uvažovanie v čistom stave. Nevidno tam žiadny náznak ľudskej prítomnosti. Jediné, čo sa tam objavuje, je katolícka doktrína. Dalo by sa povedať, že katolícka doktrína hovorí Tomášovými ústami.

Týchto niekoľko komentárov na počesť veľkého svätého Tomáša Akvinského, nech nás motivuje prosieť ho, aby nám pomohol milovať katolícku náuku tak, ako ju miloval on, a aby nás ochránil pred toľkými prípadmi nečistoty, ktoré sa vyskytujú v našich dňoch.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/sv-tomas-akvinsky/>